

XII edycja Budżetu Obywatelskiego
w Katowicach

Raport z ewaluacji

Mieszkańcy mogli zgłaszać swoje uwagi do XII edycji Budżetu Obywatelskiego w ankiecie ewaluacyjnej.

Ankieta była dostępna:

- online na stronie bo.katowice.eu,
- telefonicznie – przez kontakt z Punktem Konsultacyjnym Budżetu Obywatelskiego.

Ankiety można było wypełnić od 3 do 17 grudnia 2025 r.

Otrzymaliśmy 148 wypełnionych ankiet.

Dziękujemy wszystkim mieszkańcom, którzy poświęcili swój czas i podzielili się swoimi opiniami i pomysłami.

Wiek respondentów

W ankiecie wzięło udział 148 osób. Najaktywniejszą grupą były osoby z przedziału wiekowego 35-44 lat, grupa ta stanowiła 45 proc. wszystkich osób biorących udział w ewaluacji. Drugą najliczniejszą grupą były osoby z przedziału wiekowego 45-54 lat – prawie 24 proc. ogółu wypowiadających się. W ewaluacji nie wypowiedzieli się mieszkańcy poniżej 18 roku życia.

N - 148

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI
18 lat i mniej	0
19-24	3
25-34	22
35-44	67
45-54	35
55-64	12
powyżej 65 lat	9

Pytanie 1

Czy brałaś/-eś udział w Dzielnicowej Giełdzie Pomysłów w styczniu/lutym 2025 roku?

Prawie 45 proc. osób biorących udział w ewaluacji XII edycji Budżetu Obywatelskiego zna działanie jakim jest Dzielnicowa Giełda Pomysłów, lecz tylko 14 proc. z nich wzięło w niej aktywny udział w 2025 roku. Natomiast 51 proc. uczestników ewaluacji nie znało tego procesu. 4 proc. ankietowanych nie pamięta swojego udziału w Giełdzie.

N-148

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI
NIE, nie wiem czym jest Dzielnicowa Giełda Pomysłów	76
NIE, chociaż wiedziałam/em o niej	45
TAK	21
NIE PAMIĘTAM	6

Pytanie 2

Czy Twoim zdaniem Dzielnicowa Giełda Pomysłów powinna odbywać się przed każdą edycją Budżetu Obywatelskiego w Katowicach?

57 proc. uczestników ewaluacji zaznaczyło, że Dzielnicowa Giełda Pomysłów powinna mieć swoją kontynuację przed kolejnymi edycjami Budżetu Obywatelskiego. Duża grupa, bo 35 proc. osób nie ma wypracowanego zdania na ten temat. Natomiast 8 proc. wypowiadających się nie widzi potrzeby uruchamiania Giełdy w latach kolejnych.

N-148

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI
TAK	84
NIE MAM ZDANIA	52
NIE	12

Pytanie 3

Czy brałaś/-eś udział w tegorocznej XII edycji BO?

W tym pytaniu można było zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź, zgodnie z faktycznym zaangażowaniem ankietowanych w XII edycję Budżetu Obywatelskiego. Osoby wypowiadające się w ankiecie to najczęściej Ci, którzy wzięli aktywny udział w głosowaniu na projekty zgłoszone w XII edycji Budżetu Obywatelskiego, łącznie 119 osób. Kolejną grupę, już mniej liczną, stanowią osoby, które udzielały poparcia innym mieszkańcom poprzez złożenie podpisu na liście poparcia projektu, łącznie 31 osób. 20 uczestników ewaluacji nie brało udziału w Budżecie Obywatelskim w 2025 roku. Ponadto ankietę ewaluacyjną wypełniło 18 osób, które złożyły swój wniosek.

N-148

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI
TAK, głosowałam/-em na projekty	119
TAK, podpisywałam/-em listę poparcia projektu zadania	31
TAK, brałam/-em udział w inny sposób np. poprzez promocję projektów, zachęcanie do głosowania, itp.	25
NIE, nie brałam/-em udziału w tegorocznej edycji	20
TAK, złożyłam/-em wniosek/ki w tej edycji	18
NIE PAMIĘTAM	0

Pytanie 4

Jeśli w tym roku zgłosiłaś/-eś projekt do Budżetu Obywatelskiego, czy wyniki Dzielnicowej Giełdy Pomysłów miały wpływ na Twój pomysł?

W ankiecie ewaluacyjnej wzięło udział – zgodnie z danymi pozyskanymi w poprzednim pytaniu – 18 osób, które zgłosiły swój projekt do Budżetu Obywatelskiego. Liczba ta nie pokrywa się z danymi uzyskanymi w tym pytaniu – gdzie łącznie 36 osób wypowiedziało się jako wnioskodawca/wnioskodawczyni, deklarując czy wyniki Dzielnicowej Giełdy Pomysłów miały wpływ na złożony przez nich wniosek. W związku z tą niespójnością wskaźnik wpływu nie będzie interpretowany.

N-148

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI
NIE DOTYCZY	110
NIE	34
TAK	2
NIE PAMIĘTAM	2

Pytanie 5

Czy projekty z Budżetu Obywatelskiego poprawiły jakość życia w Twojej dzielnicy?

53 proc. wypowiadających się wskazało, że realizacje ze środków budżetu obywatelskiego poprawiły jakość życia w ich najbliższym otoczeniu (raczej tak – 32 proc., zdecydowanie tak – 21 proc.). 38 proc. nie widzi wpływu projektów wybieranych w procedurze Budżetu

Obywatelskiego na komfort życia w dzielnicy zamieszkania (raczej nie – 25 proc., zdecydowanie nie – 13 proc.). 9 proc. badanych nie ma zdania na ten temat.

N-148

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI
RACZEJ TAK	47
RACZEJ NIE	37
ZDECYDOWANIE TAK	32
ZDECYDOWANIE NIE	19
NIE MAM ZDANIA	13

Pytanie 6

Które działania promujące Budżet Obywatelski w Katowicach najbardziej zwróciły Twoją uwagę?

W tym pytaniu osoby wypełniające ankietę mogły wskazać więcej niż jedno działanie promujące Budżet Obywatelski, które według ich opinii najbardziej zwraca uwagę potencjalnego uczestnika/uczestniczki procesu.

Najbardziej widocznym działaniem, według udzielających odpowiedzi, jest promocja Budżetu Obywatelskiego poprzez social media, ten kanał wskazało 61 proc. uczestników ewaluacji. 28 proc. ankietowanych zaznaczyło stronę internetową bo.katowice.eu jako widoczny element promocji procesu. Na trzecim miejscu są materiały drukowane – plakaty i ulotki, łącznie 20 proc. wypowiadających się wskazało tę formę promocji jako widoczną.

Wśród innych działań (9 wskazań) znalazły się: informacje mieszkańców na grupie osiedlowej na FB, informacje od znajomych lub bezpośrednio od wnioskodawców, materiały na portalach internetowych, czy informacje ze szkoły.

N-148

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI
Informacje na social mediach (Facebook, X, Instagram, TikTok)	90
Informacje na stronie bo.katowice.eu	41
Plakaty, ulotki informacyjne	30
Reklama wewnętrzna w tramwajach i autobusach	18
Reklama w Internecie	18
Żadne	18

Reklama na tramwaju	15
Informacje w informatorze miejskim „Nasze Katowice”	15
Reklama na billboardach	11
Inne (jakie)?	9
Informacje rozsyłane przez KISS (Katowicki Informacyjny Serwis SMS)	8
Informacje rozsyłane newsletterem miejskim (Biuletyn Informacyjny Mieszkańca Katowic)	8
Reklama radiowa	5
Informacje wyświetlane na infokioskach	4

Pytanie 7

Czy zasady XII edycji Budżetu Obywatelskiego były dla Ciebie jasne i zrozumiałe? (Możesz je znaleźć m.in. w materiałach informacyjnych i na stronie bo.katowice.eu)

Kolejne pytanie miało dać odpowiedź czy publikowane przez urząd materiały informacyjne były przygotowane w sposób przystępny dla odbiorcy. 9 proc. uczestników ewaluacji wskazało, że materiały nie były dla nich jasne i zrozumiałe. Natomiast 69 proc. wypowiadających się pozytywnie oceniło przedstawienie zasad Budżetu Obywatelskiego w udostępnianych materiałach. 22 proc. osób nie ma wyrobionej opinii w tym temacie.

N-147

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI
TAK	101
TRUDNO POWIEDZIEĆ	33
NIE	13

Pytanie 8

Co warto zmienić w materiałach informacyjnych lub na stronie bo.katowice.eu, żeby były dla Ciebie bardziej pomocne?

N-7

Propozycja	Odpowiedź
W porównaniu ze stronami innych miast, nasza strona jest mniej przyjazna, zwłaszcza	Zastosowane dotychczas rozwiązanie – czyli umieszczenie przejścia do głosowania bezpośrednio na głównej stronie wydaje się

dla osób, które po raz pierwszy chcą zgłaszać, u nas jest więcej szukania	optymalnym. Aby ułatwić głosowanie nowym osobom, w tegorocznej edycji opracujemy inne rozwiązanie graficzne, aby jeszcze bardziej uwidocznić tą przestrzeń.
Wy tłumaczenie jakie zadania można zgłaszać do BO i dlaczego. Zamieszczenie przykładów zrealizowanych zadań w ramach BO (wraz ze zdjęciami i informacją, w ramach której edycji zostały zrealizowane)	Propozycja zostanie wdrożona.
Dodanie zakładki z propozycjami zadań, jakie mogą być zrealizowane w ramach BO. Zamieszczenie tam również wykazu niezrealizowanych (z powodu braku środków) wniosków składanych przez mieszkańców bezpośrednio do jednostek miasta oraz wniosków składanych przez radnych Rady Miasta lub radnych Rady Dzielnicy (np. naprawa chodnika, wymiana ławek, rewitalizacja zieleni itp.)	Ponieważ urząd nie prowadzi rejestru niezrealizowanych wniosków, żeby pomóc przyszłym wnioskodawcom, przed rozpoczęciem etapu naboru wniosków do BO przeprowadzana jest Dzielnicowa Giełda Pomysłów, podczas której wszyscy mieszkańcy mogą wskazać co jest potrzebne w ich dzielnicach. Dla każdej dzielnicy przygotowywany jest osobny pakiet informacji, w którym zawarte są wyniki ankiety. Każdy pakiet obejmuje: • prezentację wyników Dzielnicowej Giełdy Pomysłów wraz z wykazem pomysłów mieszkańców, • wykaz projektów poddanych pod głosowanie wraz z zadaniami wybranymi do realizacji z każdej edycji BO, • zestawienie zadań inwestycyjnych i remontowych planowanych do realizacji w danym roku – Program zadań społecznych i gospodarczych Miasta Katowice (na dany rok). Wyniki ankiety zamieszczane są na stronie internetowej bo.katowice.eu w zakładce Budżet Obywatelski / Dzielnicowa Giełda Pomysłów.
Ulepszenie strony internetowej - na wzór Gdańska (lepiej opisane projekty, z pełnymi kosztami oraz możliwość dodawania komentarzy na stronie projektów)	Na stronie internetowej BO sukcesywnie będą wprowadzane zmiany. Opisy poszczególnych projektów są tworzone przez samych wnioskodawców i w całości publikowane na stronie bo.katowice.eu. W kolejnej edycji będzie wdrożona możliwość zgłoszenia uwagi do projektu bezpośrednio ze strony internetowej. Uwagi

	będą trafiać do komórki oceniającej dany wniosek.
Zamieszczenie katalogu zadań – czyli listy potrzeb (czyli wskazanie przez jednostki miejskie co powinno się w mieście naprawić lub dodać)	Budżet obywatelski jest szczególną formą konsultacji społecznych – daje mieszkańcom i mieszkańcom Katowic realną możliwość współdecydowania o tym, na co miasto przeznacza część środków publicznych. Jednocześnie jest to narzędzie, które pozwala rozpoznawać potrzeby w dzielnicach i w całym mieście: to mieszkańcy, zgłaszając projekty, wskazują, co ich zdaniem warto zmienić lub poprawić. Wsparciem w identyfikowaniu potrzeb jest Dzielnicowa Giełda Pomysłów – anonimowa ankieta prowadzona przed rozpoczęciem naboru wniosków do budżetu obywatelskiego. Dzięki niej mieszkańcy mogą wskazać, jakie działania są potrzebne w ich dzielnicach.
Ułatwić dostęp do map (na wzór Opola). Dodanie bezpośredniego linku do mapy wyłącznie z warstwą terenów, na których możliwa jest realizacja BO	Taka mapa do tej pory była dostępna dla wnioskodawców składających projekt poprzez internetowy formularz. W tym roku udostępnimy ją również bezpośrednio na stronie internetowej bo.katowice.eu.
Promocja strony we wszystkich samorządowych mediach.	Propozycja jest realizowana.
Zamieszczenie linków do narzędzi umożliwiających przygotowanie się do rzetelnego złożenia wniosku (np. przeprowadzenia warsztatów z mieszkańcami dzielnicy itp.)	Wszelkie dodatkowe informacje przydatne dla wnioskodawców umieścimy w zakładce Strefa Wnioskodawcy na stronie bo.katowice.eu.
Doprecyzowanie pojęcia ogólnodostępności	Wyjaśnienie co oznacza, że zadanie powinno być ogólnodostępne znajduje się na stronie BO m.in. w zakładkach: O Budżecie Obywatelskim, Strefa Wnioskodawcy, FAQ oraz Pliki do pobrania (Regulamin BO).

Pytanie 9

Co Twoim zdaniem warto zmienić w Budżecie Obywatelskim w Katowicach w kolejnych latach?

N-115

Zgłoszone propozycje/uwagi wraz z odniesieniem się urzędu

Zmniejszenie maksymalnej wartości pojedynczego projektu lokalnego

Obecnie ograniczenie maksymalnej wartości pojedynczego zadania o charakterze lokalnym to 60% puli środków dla danej dzielnicy. Wprowadzenie większego ograniczenia kwotowego uniemożliwiłoby realizację średnich i dużych projektów.

Wyłączenie możliwości głosowania przez niemowlęta

Regulamin BO powstał w oparciu o zapisy ustawy o samorządzie gminnym. Udział w budżecie obywatelskim, będącym szczególną formą konsultacji, ma każdy mieszkaniec miasta, w tym osoby niepełnoletnie. W przypadku osób, które nie mają ukończonych 16 lat, głosowanie odbywa się przy wsparciu rodzica lub opiekuna prawnego. Nie ma więc prawnych możliwości wykluczenia niemowląt z głosowania na zadania z BO.

Szybsza, obowiązkowa i rzetelna realizacja projektów

Wybrane przez mieszkańców w głosowaniu projekty przeznaczane są do realizacji poprzez wpisanie ich do uchwały budżetowej na rok kolejny. W ramach BO realizowane mogą być zadania, których czas realizacji określony na etapie oceny nie przekracza jednego roku budżetowego. W zdecydowanej większości zadania są więc wykonywane w trakcie jednego roku kalendarzowego. W wyjątkowych przypadkach zadanie wpisywane jest do Wieloletniej Prognozy Finansowej jako wieloletnie przedsięwzięcie inwestycyjne.

Zablokowanie możliwości zgłaszania projektów, które w przyszłości generowałyby wysokie koszty utrzymania np. tężnie

Projekty takie jak budowa tężni, wodnych placów zabaw czy lodowisk odrzucane są na etapie weryfikacji merytorycznej z powodu wysokich kosztów utrzymania. Informacja taka jest przekazywana do publicznej wiadomości już na etapie rozpoczęcia procedury naboru wniosków. Jest to konsekwencją zapisów Regulaminu BO, który wskazuje, że w ramach BO nie mogą być realizowane zadania, które po realizacji generowałyby koszty niewspółmiernie wysokie w stosunku do wartości proponowanego zadania.

Utworzenie dwóch niezależnych BO dla Burowca i Szopienic

Przygotowując ramy prawne dla realizacji procedury BO w Katowicach opieramy się m.in. na zapisach ustawy o samorządzie gminnym oraz innych aktach prawnych. Miasto Katowice jest podzielone na jednostki pomocnicze, czyli dzielnice, których terytorium i granice są opisane w statutach tych dzielnic (przyjętych uchwałami Rady Miasta Katowice). Opierając się na tych dokumentach wyliczamy pulę środków w BO na oficjalnie funkcjonujące 22 dzielnice w mieście.

Licznik oddanych głosów przy każdym zadaniu

Możliwości techniczne oprogramowania uniemożliwiają wdrożenie propozycji. W połowie głosowania planowana jest natomiast jednorazowa publikacja liczby głosów oddanych na poszczególne projekty.

Do udziału w głosowaniu na projekty BO powinna upoważniać Katowicka Karta Mieszkańca

KKM zbiera inne dane osobowe niż te, które są potrzebne do weryfikacji osoby głosującej na zadania z BO oraz w innym celu. Nie wykluczamy jednak możliwości integracji systemów w przyszłości, co będzie wymagało zmian legislacyjnych. Obecnie trwa rozwój aplikacji miejskiej, która w przyszłości ma obsługiwać KKM.

Wprowadzenie możliwości głosowania przez osoby, które nie są zameldowane w Katowicach, ale mieszkają na terenie miasta

W głosowaniu może wziąć udział każdy mieszkaniec Katowic, niezależnie od zameldowania. W rejestrze osób uprawnionych do udziału w głosowaniu automatycznie znajdują się wszyscy mieszkańcy zameldowani w Katowicach na pobyt stały lub czasowy (w dniu wskazanym w harmonogramie aktualnej edycji). Corocznie zachęcamy osoby niezameldowane do dopisywania się do bazy osób uprawnionych do głosowania. Można to zrobić w trakcie głosowania odwiedzając Punkt Konsultacyjny BO lub podczas dyżurów pracowników urzędu w Stacjonarnych Punktach Głosowania.

Zablokowanie lub ograniczenie możliwości zgłaszania projektów, które nie wykazują waloru użyteczności publicznej np. pomniki, figurki, beboki

Budżet obywatelski to wydzielona pula środków z budżetu miasta, dlatego środki te mogą być wydawane na zadania własne gminy lub powiatu, do których katalogu zaliczyć można ww. działania. Mieszkańcy zgłaszają swoje pomysły, a społeczność lokalna w głosowaniu wskazuje te zadania, które są najbardziej przez nią pożądane. Tworząc regulamin BO wyszliśmy z założenia, że zasady BO powinny być takie, aby nie wykluczały żadnej potrzeby zgłoszonej

przez mieszkańca, o ile zadanie realizujące tę potrzebę spełnia wymogi prawne i jest możliwe do wykonania.

Wyznaczenie godzin przeznaczonych na możliwość konsultacji pomysłów z pracownikami urzędu, uzyskania pomocy w wysyłaniu wniosków oraz przedstawienia rzeczywistego uzasadnienia odrzuconych pomysłów

W Wydziale Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Katowice (Rynek 13, pok. 205) działa Punkt Konsultacyjny BO. Pracownicy telefonicznie, mailowo i osobiście udzielają szczegółowych informacji dotyczących BO oraz pomagają przy wypełnianiu formularza zgłoszeniowego projektu. Punkt czynny jest w dni robocze od poniedziałku do środy w godz. 7:30-15:30, w czwartki w godz. 7:30-17:00, a w piątki w godz. 7:30-14:00. Wydłużone godziny pracy Punktu obowiązują w ostatnie dni zgłaszania wniosków. Mieszkańcy mają też możliwość skontaktowania się z koordynatorami ds. Budżetu Obywatelskiego, którzy zostali wyznaczeni w komórkach organizacyjnych urzędu oraz w miejskich jednostkach. Osoby te odpowiedzialne są m.in. za odpowiadanie na pytania mieszkańców dotyczące BO w zakresie kompetencji danej komórki/jednostki. Kontakt z koordynatorem pozwala mieszkańcowi na skonsultowanie swojego projektu jeszcze przed jego zgłoszeniem, co znacznie zwiększa szansę na późniejszą pozytywną weryfikację. Lista koordynatorów wraz z danymi kontaktowymi dostępna jest na stronie internetowej bo.katowice.eu oraz w Punkcie Konsultacyjnym BO.

Komórki oceniają wnioski na podstawie ustandaryzowanego formularza oceny. Wykaz negatywnie ocenionych wniosków wraz z uzasadnieniem ich odrzucenia, na każdym etapie weryfikacji – zarówno formalnej, jak i merytorycznej - publikowany jest na stronie internetowej bo.katowice.eu oraz dostępny jest w Punkcie Konsultacyjnym BO.

Przywrócenie głosowania na projekty lokalne tylko przez mieszkańców danej dzielnicy | Budżet Obywatelski powinien dotyczyć tylko mieszkańców miejsc, w których mieszkają

Mieszkańcy Katowic mogą zgłaszać projekty zadań o charakterze lokalnym lub ogólnomiejskim. W przypadku wniosku o charakterze lokalnym, zadanie musi odpowiadać na potrzeby społeczności, która zamieszkuje konkretną dzielnicę. Do formularza zgłoszeniowego obowiązkowo należy, w takim przypadku, dołączyć listę poparcia, podpisaną przez mieszkańców dzielnicy, której projekt dotyczy. Liczba wymaganych podpisów w poszczególnych dzielnicach uzależniona jest od liczby jej mieszkańców.

Propozycja wprowadzenia możliwości głosowania na projekty z wybranej przez siebie jednej dzielnicy została zgłoszona przez mieszkańców podczas ewaluacji V edycji BO. W związku z nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym możliwość ta została wprowadzona w VI edycji BO. Potrzeba przywrócenia głosowania na projekty lokalne tylko przez mieszkańców danej dzielnicy wymaga przeprowadzenia konsultacji społecznych.

Ograniczenie (do 3 SMS-ów) możliwości potwierdzania głosu za pomocą telefonu komórkowego

Aby prawidłowo zagłosować na projekty zgłoszone do BO wymagane jest wprowadzenie w systemie głosowania numeru telefonu komórkowego, na który zostaje wysłany SMS z kodem potrzebnym do potwierdzenia oddania głosu. Aby umożliwić osobom, które nie posiadają własnego telefonu komórkowego, udział w procedurze BO na etapie głosowania, wprowadzono możliwość skorzystania z jednego numeru telefonu podczas maksymalnie pięciu głosowań. Liczba ta nie pozwala na masowe głosowanie, jednocześnie dając szanse rodzinom, w której nie wszyscy członkowie posiadają własny telefon komórkowy.

Zadania dot. zazieleniania (np. łąka krokusów) powinny być realizowane w ramach Zielonego Budżetu, a nie w ramach Budżetu Obywatelskiego

W ramach Zielonego Budżetu mieszkańcy mają możliwość zgłaszania propozycji korzystnych dla środowiska naturalnego oraz projektów związanych z systemowymi programami dotyczącymi zwierząt. Nie wyklucza to jednak możliwości zgłaszania przez mieszkańców takich wniosków również do BO. Budżet obywatelski to wydzielona pula środków z budżetu miasta, dlatego środki te mogą być wydawane na zadania własne gminy lub powiatu, do których katalogu zaliczyć można ww. działania. Mieszkańcy zgłaszają swoje pomysły, a społeczność lokalna w głosowaniu wskazuje te zadania, które są najbardziej przez nią pożądane. Tworząc regulamin BO wyszliśmy z założenia, że zasady BO powinny być takie, aby nie wykluczały żadnej potrzeby zgłoszonej przez mieszkańca, o ile zadanie realizujące tę potrzebę spełnia wymogi prawne i jest możliwe do wykonania.

Zwiększenie wpływu mieszkańców na realizację zadań w ich najbliższym sąsiedztwie np. użytkowanie boiska przy przedszkolu zakłóca spokój okolicznych mieszkańców

Jeśli istnieją przesłanki społeczne, z powodu których zadanie nie powinno być zrealizowane, jest możliwość wyrażenia swojego sprzeciwu wobec jego potencjalnej realizacji. Opinie mieszkańców mogą być przesyłane do komórek oceniających dane projekty od momentu publikacji wszystkich zgłoszonych zadań BO do wskazanej w harmonogramie daty. Komórka oceniająca merytorycznie dany wniosek bierze pod uwagę otrzymane sprzeciwy i podejmuje decyzje o ich zasadności. W kolejnej edycji będzie wdrożona możliwość zgłoszenia uwagi do projektu bezpośrednio ze strony internetowej. Uwagi będą trafiać do komórki oceniającej dany wniosek.

Większa promocja BO wśród mieszkańców Katowic

Podczas trwania BO wykorzystywane są różne kanały komunikacji: radio, reklamy outdoorowe w przestrzeni publicznej i komunikacji publicznej, reklamy prasowe, strony internetowe, social media, materiały drukowane w postaci ulotek/plakatów i inne. Przez cały rok informacje dotyczące BO zamieszczane są w gazecie „Nasze Katowice”. Rozpowszechniane jest także

specjalne wydanie informatora poświęcone głosowaniu na projekty zgłoszone w ramach bieżącej edycji BO. Informator dostarczany jest do gospodarstw domowych w Katowicach. Również podczas kolejnej procedury BO postaramy się dotrzeć z informacjami dot. konsultacji społecznych do jak największej liczby osób.

Wprowadzenie możliwości głosowania przeciw projektowi | Wprowadzenie możliwości przyznawania punktów ujemnych (np. 3)

Jeśli istnieją przesłanki społeczne, z powodu których zadanie nie powinno być zrealizowane, jest możliwość wyrażenia swojego sprzeciwu wobec jego potencjalnej realizacji na innym etapie procedury. Opinie mieszkańców mogą być przysyłane do komórek oceniających dane projekty od momentu publikacji wszystkich zgłoszonych zadań BO do wskazanej w harmonogramie daty. Komórka oceniająca merytorycznie dany wniosek bierze pod uwagę otrzymane sprzeciwy i podejmuje decyzje o ich zasadności. W kolejnej edycji będzie wdrożona możliwość zgłoszenia uwagi do projektu bezpośrednio ze strony internetowej. Uwagi będą trafiać do komórki oceniającej dany wniosek.

Wyłączenie możliwości składania wniosków do BO przez radnych czy pracowników jednostek miejskich | Traktowanie priorytetowo wniosków zgłaszanych przez mieszkańców, niebędących radnymi czy osobami związanymi zawodowo z Urzędem Miasta

Wnioski do BO mogą być składane przez każdego mieszkańca miasta jako osoby fizycznej. Nie ma prawnych możliwości ograniczenia dostępu do tej procedury konkretnej grupie osób. Nie ma również możliwości traktowania wybranych wniosków priorytetowo. Dla wszystkich uczestników procedury muszą być zagwarantowane takie same zasady.

Kwestia odrzucania projektów dot. zazieleniania zlikwidowanych miejsc parkingowych

Przygotowując ramy prawne dla realizacji procedury BO w Katowicach opieramy się m.in. na zapisach ustawy o samorządzie gminnym. Tworząc regulamin BO wyszliśmy z założenia, że zasady BO powinny być takie, aby nie wykluczały żadnej potrzeby zgłoszonej przez mieszkańca, o ile zadanie realizujące tę potrzebę spełnia wymogi prawne i jest możliwe do wykonania. Realizacja tego typu działań jest więc uzależniona w głównej mierze od wskazanej lokalizacji i istniejących uwarunkowań prawnych i technicznych. Pod koniec 2025 r. Miasto rozpoczęło realizację tego typu zadań. W kolejnej edycji BO istnieje więc możliwość zgłoszenia projektów dot. zazieleniania zlikwidowanych miejsc parkingowych.

Zwiększenie zaangażowania mieszkańców do zgłaszania własnych projektów | Edukacja mieszkańców i potencjalnych wnioskodawców, aby zgłaszali sensowne wnioski, a nie ulegali modzie lub naciskom np. placówek oświatowych

W marcu 2026 r. zorganizowany zostanie pilotażowy cykl spotkań z mieszkańcami pięciu wybranych dzielnic. W ramach pilotażu chcemy wypracować mechanizm realnego wsparcia mieszkańców w tworzeniu wniosków.

Powinno być więcej branych pod uwagę projektów dotyczących zieleni, tworzenia parków lub innych miejsc do spędzania czasu na świeżym powietrzu | Więcej wniosków z dziedziny bezpieczeństwa i zdrowia takich jak doświetlanie przejść dla pieszych, oświetlenie ulic, parków, zajęcia ruchowe dla mieszkańców, warsztaty dla mieszkańców | Zadania powinny uwzględniać różne grupy wiekowe odbiorców (nie tylko dzieci i młodzież) | Monotematyczność projektów - ilość wybiegów dla psów, które niesprzątane nie spełniają swojej roli

Rodzaj oraz ilość zgłaszanych przez mieszkańców propozycji zadań uwarunkowane są ich potrzebami. Dotyczą one różnych kategorii, w tym zieleni miejskiej, wybiegów dla psów, różnego rodzaju zajęć i warsztatów dla mieszkańców oraz infrastruktury drogowej. Finalnie, to mieszkańcy wybierają te zadania, które z ich perspektywy są najbardziej potrzebne w dzielnicy.

Budżet obywatelski z zasady powinien być budżetem dodatkowym służącym poprawie jakości życia wszystkich mieszkańców np. tężnie, wiaty rowerowe, elementy rekreacji, projekty kulturalne, skwerki, oświetlenie, dodatkowe elementy bezpieczeństwa czy projekty budujące wspólnoty

Budżet obywatelski to wydzielona pula środków z budżetu miasta, dlatego środki te mogą być wydawane na zadania własne gminy lub powiatu. Mieszkańcy zgłaszają swoje pomysły, a społeczność lokalna w głosowaniu wskazuje te zadania, które są najbardziej przez nią pożądane.

Zwiększenie puli środków finansowych Budżetu Obywatelskiego

Ze względu na możliwości finansowe, zostanie utrzymana wskazana w ustawie o samorządzie gminnym kwota przeznaczona na realizację zadań z budżetu obywatelskiego, czyli 0,5% wydatków miasta. W latach 2014 - 2025 dzięki tym środkom do realizacji wybrano 1 535 zadań na kwotę prawie 209 mln zł. Ponadto decyzją Prezydenta Miasta wprowadziliśmy też Zielony Budżet, z pulą dodatkowych środków 3 mln zł rocznie, co jest uzupełnieniem Budżetu Obywatelskiego w Katowicach.

Zmniejszenie puli środków finansowych Budżetu Obywatelskiego, w celu zwiększenia kwoty, która zostanie zabezpieczona w budżecie miasta na działalność szkół, przedszkoli oraz na zadania dot. infrastruktury

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, w gminach będących miastami na prawach powiatu wysokość budżetu obywatelskiego wynosi co najmniej 0,5% wydatków gminy zawartych w ostatnim przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu. Kwota, którą do dyspozycji mają mieszkańcy Katowic w procedurze BO odpowiada założeniom przepisów ustawy. Zatem nie jest możliwe zmniejszenie kwoty na BO.

Wprowadzenie konieczności informowania o powiązaniach wnioskodawcy z instytucją (np. szkołą czy biblioteką)

Wnioski do BO mogą być składane przez każdego mieszkańca miasta jako osoby fizycznej. Podawanie danych dot. zatrudnienia wnioskodawców nie znajduje uzasadnienia. Nie są to dane niezbędne do przeprowadzenia procedury BO. Ponadto, dla wszystkich uczestników procedury muszą być zagwarantowane takie same zasady. O tym, które projekty zostaną wybrane do realizacji, czyli odpowiadają na potrzeby społeczności, decydują mieszkańcy w trakcie głosowania.

Weryfikacja zgłoszonych wniosków oraz ich realizacja powinna odbywać się we właściwych jednostkach miejskich

Weryfikacja merytoryczna każdorazowo odbywa się w komórkach urzędu lub w miejskich jednostkach organizacyjnych, do których kompetencji należy realizacja zadań publicznych o określonym charakterze. Komórki merytoryczne zaangażowane w końcową ocenę projektów niejednokrotnie występują również o opinie do innych komórek.

Wprowadzenie dodatkowych podziałów puli środków finansowych:

- **Wydzielenie osobnej puli na „dzielnicowy projekt kulturalny” (do 50 tys. zł) - z uwagi na przyznany Katowicom tytuł Polskiej Stolicy Kultury 2027 (na wzór Bielska – Białej, czyli Polskiej Stolicy Kultury 2026);**
- **Wydzielenie osobnej puli na zadania dot. placówek oświatowych;**
- **Wydzielenie osobnej puli na zadania dot. instytucji finansowanych przez Miasto – szkoły, przedszkola, kluby sportowe, biblioteki, domy kultury, OSP;**
- **Wydzielenie tematycznych puli (np. jak zielony budżet);**
- **Rozdzielenie puli w każdej dzielnicy na zadania dot. zieleni i kultury oraz zadania dot. naprawy infrastruktury;**
- **Podział środków finansowych na kategorie (np. sport, kultura, oświata, zadania społeczne) – z możliwością głosowania na jeden projekt z każdej kategorii – aby uniknąć sytuacji, w której jedno zadanie pochłania większość środków finansowych przeznaczonych dla dzielnicy;**
- **Ustalenie limitu procentowego dla jednostek finansowanych przez Miasto, tak by nie wykorzystywały całego budżetu lokalnego lub wprowadzenie ograniczenia**

możliwości zgłaszania takich projektów tylko w jednej kategorii (lokalnej/ogólnomiejskiej).

Wytyczne dotyczące przeprowadzenia BO reguluje ustawa o samorządzie gminnym. Wydatkowane w ramach BO środki mogą być dzielone zgodnie z przepisami jedynie na pule obejmujące całość gminy i jej części lub na kategorie kwotowe projektów dotyczące całości obszaru gminy lub jej części. Dlatego brak jest możliwości prawnych wyodrębnienia w ramach BO puli środków z przeznaczeniem na daną podkategorię projektów.

Zablokowanie możliwości realizacji zadań dot. remontów chodników, parkingów i dróg na osiedlach zamkniętych, prywatnych dróg, terenów wokół wspólnot | Zablokowanie możliwości realizacji zadań na rzecz prywatnych osób, osiedli czy szkół

Zgodnie z zasadami BO, realizacja zadań możliwa jest tylko na terenie stanowiącym własność miasta Katowice lub Skarbu Państwa będącym w użytkowaniu wieczystym miasta Katowice. Projekty zlokalizowane na terenach, których stan własnościowy nie jest zgodny z Regulaminem BO, zostają ocenione negatywnie na etapie weryfikacji merytorycznej. Zadania zlokalizowane na terenach należących do wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni mieszkaniowych lub Katowickiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego muszą spełniać warunki projektu nieinwestycyjnego. Na takich terenach nie jest więc możliwa realizacja zadań dot. np. remontów chodników, parkingów czy dróg.

Zorganizowanie warsztatów pisania projektów w celu skonsultowania swoich pomysłów (pod kątem lokalizacji, szacunkowych kosztów realizacji zadania) oraz wymiany uwag z innymi mieszkańcami

W marcu br. zorganizowany zostanie pilotażowy cykl spotkań z mieszkańcami pięciu wybranych dzielnic. W ramach pilotażu chcemy wypracować mechanizm realnego wsparcia mieszkańców w tworzeniu wniosków.

Wyniki Dzielnicowej Giełdy Pomysłów powinny zostać przedstawione podczas warsztatów zorganizowanych przez Miasto - radnych Rad Dzielnic lub radnych Rady Miasta Katowice. Dodatkowo przedstawiona zostałaby lista potrzeb zgłaszanych radnym przez mieszkańców oraz plany inwestycyjne poszczególnych jednostek miasta. Celem spotkania byłoby wypracowanie wstępnej listy propozycji do BO.

Wyniki Dzielnicowej Giełdy Pomysłów, będące wsparciem dla wnioskodawców, zamieszczane są na stronie internetowej bo.katowice.eu w zakładce Budżet Obywatelski / Dzielnicowa Giełda Pomysłów. Dla każdej dzielnicy przygotowujemy jest pakiet informacji, w którym zawarte są wyniki ankiety. Każdy pakiet obejmuje:

- prezentację wyników Dzielnicowej Giełdy Pomysłów z wykazem pomysłów mieszkańców,

- wykaz projektów poddanych pod głosowanie wraz z zadaniami wybranymi do realizacji z każdej edycji BO,
- zestawienie zadań inwestycyjnych i remontowych planowanych do realizacji w danym roku – Program zadań społecznych i gospodarczych Miasta Katowice (na dany rok).

W marcu br. zorganizowany zostanie pilotażowy cykl spotkań z mieszkańcami pięciu wybranych dzielnic. W ramach pilotażu chcemy wypracować mechanizm realnego wsparcia mieszkańców w tworzeniu wniosków.

Głosowanie powinno odbywać się za pośrednictwem jednej platformy. Kwestia możliwości głosowania w bibliotekach oraz udzielanej pomocy czy „zachęcania” do głosowania przez pracowników poszczególnych filii Miejskiej Biblioteki Publicznej

Głosowanie odbywa się elektronicznie, za pomocą jednej aplikacji do głosowania, dostępnej poprzez stronę internetową bo.katowice.eu. Dla osób, które nie mają dostępu do Internetu, nie posiadają telefonu komórkowego (potwierdzenie oddania głosu odbywa się poprzez wpisanie w aplikacji kodu, który głosujący otrzymuje SMS-em), bądź obawiają się, że samodzielne wypełnienie formularza głosowania może sprawić im trudność, w wyznaczonych dniach września, w każdej z 22 dzielnic uruchamiamy Stacjonarne Punkty Głosowania. Punkty te zlokalizowane są w wybranych filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej. Uprawnionymi do pomocy podczas głosowania są wyznaczeni pracownicy urzędu, którzy posiadają tablety umożliwiające mieszkańcom zapoznanie się z przedstawionymi projektami i oddanie głosu. Z możliwości zagłosowania w Stacjonarnych Punktach Głosowania w XII edycji BO skorzystały 92 osoby. Ponadto poszczególne filie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach w ramach swojej działalności udostępniają stanowiska komputerowe, które umożliwiają zainteresowanym mieszkańcom skorzystanie z Internetu (w tym także oddanie głosu na projekty BO).

Wprowadzenie konieczności zapoznania się, przed oddaniem głosu, z opisem projektu, tak aby uniknąć oddawania głosów tylko na podstawie tytułu zadania

W panelu głosowania dostępna jest lista projektów ogólnomiejskich oraz lokalnych, z wybranej przez głosującego dzielnicy. Przy każdym projekcie znajduje się jego tytuł, nr ID oraz link do strony internetowej BO, na której dostępne są szczegółowe dane dot. wybranego projektu (m.in. lokalizacja, opis zadania oraz jego szacunkowy koszt). Szczegóły projektów, na które można zagłosować, publikowane są również w specjalnym wydaniu informatora „Nasze Katowice”, w całości poświęconemu aktualnej edycji BO. Podczas głosowania, wśród mieszkańców Katowic, przeprowadzana jest akcja kolportażu informatora. Dostępny jest on również w Stacjonarnych Punktach Głosowania.

Ulepszenie strony internetowej BO, by była bardziej przyjazna dla mieszkańców

Propozycja zostanie wdrożona.

Dodanie na stronie BO zakładki „baza inspiracji” zawierającej np. niezrealizowane wnioski mieszkańców/radnych

Przed rozpoczęciem etapu naboru wniosków do BO przeprowadzana jest Dzielnicowa Giełda Pomysłów, podczas której mieszkańcy mogą wskazać co jest potrzebne w ich dzielnicach. Wyniki ankiety, będące wsparciem dla wnioskodawców, zamieszczane są na stronie internetowej bo.katowice.eu w zakładce Budżet Obywatelski / Dzielnicowa Giełda Pomysłów. Urząd nie posiada rejestru niezrealizowanych wniosków.

Przygotowanie wykazu terenów, na których można zgłosić wniosek do BO | Dodanie bezpośredniego linku do mapy z warstwą terenów, na których możliwa jest realizacja projektów BO | Weryfikacja danych z Geoportalu – dot. terenów oznaczonych na mapie kolorem zielonym - zdarzają się sytuacje, że teren niby można wykorzystać do projektów BO, a po weryfikacji merytorycznej okazuje się, że jednak nie

Dla potrzeb procesu w portalu internetowym „Miejski System Zarządzania – Katowicka Infrastruktura Informacji Przestrzennej” dostępna jest warstwa mapowa Budżetu Obywatelskiego, na której kolorem zielonym oznaczono tereny miejskie, kolorem szarym tereny wyłączone z aktualnej edycji BO, a kolorem żółtym obszary, które wymagają upewnienia się w urzędzie, czy możliwe jest tam zlokalizowanie zadania. Mapa pomaga sprawdzić czy w danej lokalizacji można zgłosić projekt, biorąc pod uwagę stan własności terenu. Zgodność stanu własnościowego terenu z Regulaminem BO nie jest jednak jedynym wymogiem, który musi zostać spełniony, aby wniosek mógł zostać pozytywnie zweryfikowany. Na mapach, w innych zakładkach, można sprawdzić również stan uzbrojenia terenu (np. sieci ciepłownicze bądź energetyczne biegnące pod ziemią, które mogą stanowić przeszkodę w realizacji niektórych zadań bądź znacznie podnieść ich koszty) oraz zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeśli taki obowiązuje dla danego terenu.

Odpowiedź na pytanie czy na danym terenie możliwa jest realizacja wniosku zależy jest od wielu czynników, głównie uzależnionych od tego czego dotyczy zgłoszony projekt. Podlegają one ocenie na etapie weryfikacji merytorycznej. Nie ma więc możliwości stworzenia wykazu terenów, które umożliwiałyby realizację wszystkich zgłaszanych wniosków.

Bezpośrednio na stronie BO (oprócz zakładki - Mapa pomocnicza) zamieszczona zostanie mapa, która dotychczas dostępna była dla wnioskodawców w formularzu online podczas etapu naboru wniosków. Za jej pomocą możliwe będzie ustalenie danych, potrzebnych w przypadku chęci zgłoszenia zadania remontowego lub inwestycyjnego.

Zmiana Regulaminu BO, aby mogły być realizowane tzw. projekty „miękkie”, tj. warsztaty dla dzieci, zajęcia sportowe dla dzieci, festyny, wydarzenia kulturalne

Procedura BO przewiduje możliwość realizacji tzw. projektów „miękkich”. W ciągu dotychczasowych edycji BO realizowane były różnego rodzaju warsztaty czy zajęcia dla mieszkańców, festyny oraz wydarzenia kulturalne.

Wprowadzenie limitów kwotowych dla tzw. projektów „miękkich” (tak by zgłoszony wniosek nie pochłaniał większości przyznanych środków)

Rodzaj zgłaszanych i wybieranych przez mieszkańców propozycji zadań uwarunkowany jest potrzebami społeczności danej dzielnicy. Zasady BO powinny być takie, aby nie wykluczały żadnej potrzeby zgłoszonej przez mieszkańca, o ile zadanie realizujące tę potrzebę spełnia wymogi prawne i jest możliwe do wykonania. W 2022 roku (IX edycja BO) zrezygnowano z ograniczenia dot. zadań o charakterze festynowym, festiwalowym oraz koncertów (zadania te mogły być realizowane tylko w ciągu jednego lub dwóch dni, z ograniczeniem finansowym – kolejno do 15 tys. i do 25 tys. zł). Wykreślenie tego zapisu dało wnioskodawcom większe możliwości realizacji swoich pomysłów w zakresie projektów integracyjnych czy też kulturalnych. Regulamin BO zakłada ograniczenie maksymalnej wartości pojedynczego zadania o charakterze lokalnym - jest to 60% puli środków dla danej dzielnicy. Ograniczenie to dotyczy także tzw. projektów „miękkich”.

Zablokowanie możliwości zgłaszania tzw. projektów „miękkich” jako ogólnomiejskich np. zajęcia angielskiego dla przedszkoli. W tej kategorii powinny być realizowane tylko zadania infrastrukturalne | Ograniczenie możliwości zgłaszania tzw. projektów „miękkich”, ze względu na powtarzające się te same inicjatywy | Ograniczenie możliwości zgłaszania projektów dot. organizacji imprez

Jeśli zgłaszany pomysł dotyczy co najmniej dwóch dzielnic lub skorzystać z niego mogą mieszkańcy więcej niż jednej dzielnicy, to takie zadanie ma charakter ogólnomiejski. Rodzaj zgłaszanych i wybieranych przez mieszkańców propozycji zadań uwarunkowany jest natomiast potrzebami społeczności danej dzielnicy lub miasta. Zasady BO powinny być więc takie, aby nie wykluczały żadnej potrzeby zgłoszonej przez mieszkańca, o ile zadanie realizujące tę potrzebę spełnia wymogi prawne i jest możliwe do wykonania. Mieszkańcy głosując wskazują jakie są ich priorytety, czyli które zadania publiczne Miasto powinno zrealizować w pierwszej kolejności. Ograniczanie możliwości zgłaszania zadań publicznych w określonym sektorze jest niezgodne z zasadami procesu i nie jest sprawiedliwe w stosunku do mieszkańców, dla których właśnie one stanowią priorytet.

Wprowadzenie wyraźnego rozróżnienia projektu ogólnomiejskiego od lokalnego | Prawidłowe określanie oraz weryfikacja charakteru zadania (lokalny/ogólnomiejski) (np. działalność organizacji na terenie kilku dzielnic) | Projekty skierowane do mieszkańców wszystkich dzielnic powinny być poddawane pod głosowanie jako ogólnomiejskie, a nie jako lokalne. Powinna obowiązywać zasada: projekt lokalny = służy mieszkańcom dzielnicy.

Rozróżnienie pomiędzy projektem lokalnym a ogólnomiejskim zawarte jest w Regulaminie BO oraz w materiałach informacyjnych każdej edycji. Zgodnie z obowiązującymi zasadami projekt lokalny powinien być zlokalizowany na terenie tylko jednej dzielnicy. Projekt ogólnomiejski natomiast powinien być zlokalizowany na terenie co najmniej dwóch dzielnic lub odpowiadać na potrzeby mieszkańców więcej niż jednej dzielnicy. Wnioskodawca, w formularzu

zgłoszeniowym określa czy zadanie ma charakter lokalny czy ogólnomiejski. Jeśli zadanie zlokalizowane jest na terenie jednej dzielnicy, ale dotyczy potrzeb mieszkańców więcej niż jednej dzielnicy miasta, wnioskodawca powinien odpowiednio uzasadnić i wskazać beneficjentów swojego projektu.

Uniemożliwienie zgłaszania projektów dot. klubów sportowych | Projekty takie nie powinny być zgłaszane jako wnioski lokalne

Zasady BO powinny być takie, aby nie wykluczały żadnej potrzeby zgłoszonej przez mieszkańca, o ile zadanie realizujące tę potrzebę spełnia wymogi prawne i jest możliwe do wykonania. Mieszkańcy głosząc wskazują jakie są ich priorytety, czyli które zadania publiczne Miasto powinno zrealizować w pierwszej kolejności. Ograniczanie możliwości zgłaszania zadań publicznych w określonym sektorze jest niezgodne z zasadami procesu i nie jest sprawiedliwe w stosunku do mieszkańców, dla których właśnie one stanowią priorytet. Wnioskodawca w formularzu zgłoszeniowym określa czy zadanie ma charakter lokalny czy ogólnomiejski. Jeśli zadanie zlokalizowane jest na terenie jednej dzielnicy, ale dotyczy potrzeb mieszkańców więcej niż jednej dzielnicy miasta, wnioskodawca powinien odpowiednio uzasadnić i wskazać beneficjentów swojego projektu.

Przejrzyste zasady oceniania wniosków | Prawidłowa weryfikacja projektów | Lepsza weryfikacja projektów pod kątem zasadności, przydatności i sensowności pomysłu - projekty powinny uwzględniać realne potrzeby dzielnic

Zarówno na etapie oceny formalnej, jak i merytorycznej wniosków oraz przy procedurze odwołań od negatywnej oceny wniosków – każdorazowo publikowane są uzasadnienia oceny. W trakcie oceny merytorycznej zadań zgłoszonych w ramach BO pracownicy urzędu i jednostek miejskich oceniają zasadność realizacji danego pomysłu pod kątem celowości, gospodarności i racjonalności wydatkowania środków publicznych. Zasady weryfikacji merytorycznej określone są w Regulaminie BO oraz w zarządzeniach Prezydenta Miasta rozpoczynających poszczególne edycje BO. Ponadto, na każdym etapie możliwe jest skontaktowanie się z koordynatorami ds. budżetu obywatelskiego wyznaczonymi w komórkach urzędu oraz miejskich jednostkach. Ich dane kontaktowe można znaleźć na stronie bo.katowice.eu w zakładce „Strefa Wnioskodawcy” oraz w Punkcie Konsultacyjnym BO.

Powołanie niezależnej komisji lub grupy eksperckiej w celu poprawy weryfikacji wniosków zgłoszonych do BO | Likwidacja arbitralnej oceny wniosków przez miejskie jednostki

Zakres oceny merytorycznej określany jest w zarządzeniu Prezydenta Miasta rozpoczynającym każdą edycję BO. Ocena ta każdorazowo odbywa się w komórkach organizacyjnych urzędu lub w miejskich jednostkach, do których kompetencji należy realizacja zadań publicznych o określonym charakterze. Weryfikacja merytoryczna wniosków nie ma charakteru arbitralnego - komórki merytoryczne zaangażowane w końcową ocenę projektów

niejednokrotnie dodatkowo występują o opinie do innych komórek. Podczas drugiego etapu weryfikacji, w ocenę wybranych projektów zaangażowane są też m.in. Wydział Gospodarki Mieniem, Wydział Geodezji czy Wydział Rozwoju Miasta.

Usprawnić i uprościć proces ewaluacji oraz zgłaszania uwag mieszkańców | Uwaga dot. zbyt małej liczby otwartych pytań w ankiecie ewaluacyjnej

W 2026 roku wprowadzimy zmiany w procesie ewaluacji, który będzie prowadzony dwuetapowo – w trakcie składania wniosków oraz głosowania.

Projekty dot. placówek oświatowych czy opiekuńczo-wychowawczych powinny być zgłaszane tylko jako wnioski o charakterze ogólnomiejskim

Placówki oświatowe oraz opiekuńczo-wychowawcze funkcjonują na terenie konkretnych dzielnic. Głównym kryterium przyjęcia do szkoły podstawowej jest rejonizacja. Granice obwodów publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez miasto Katowice określone są uchwałą Rady Miasta Katowice. Każdy obwód obejmuje wykaz konkretnych ulic wraz z numerami budynków. Projekt dotyczący danej placówki odpowiada na potrzeby społeczności lokalnej – jej uczniowie są bowiem mieszkańcami dzielnicy, na terenie której zlokalizowana jest placówka.

Wprowadzić możliwość rozszerzenia zakresu wniosków ocenionych pozytywnie w danej dzielnicy, jeśli po ocenie część innych projektów odpadnie, pozostawiając już na starcie głosowania wolne środki na dzielnicę. Pozytywnie ocenione projekty mogłyby bowiem zostać uzupełnione o zakres, który został profilaktycznie ograniczony przez samych autorów np. z powodu obawy o to, że w głosowaniu będzie duża konkurencja. Możliwość zwiększenia zakresu wniosków pozytywnych do wysokości puli przewidzianej na daną dzielnicę przyspieszy realizację zadań oczekiwanych przez mieszkańców, bo nie będzie trzeba czekać do kolejnej edycji BO

Rozszerzenie zakresu pozytywnie zweryfikowanych projektów wymagałoby przeprowadzenia dodatkowej oceny części wniosków, uzupełnionej już po zakończeniu weryfikacji merytorycznej. Harmonogram każdej edycji BO skonstruowany jest w taki sposób, aby zapewnić niezbędny, wymagany czas na przeprowadzenie każdego etapu procedury (naboru wniosków, ich weryfikacji oraz przeprowadzenia głosowania). Ze względu na czasochłonność całego procesu nie ma więc możliwości wprowadzenia jeszcze jednego etapu w procedurze BO, podczas którego możliwe byłoby przeprowadzenie dodatkowej weryfikacji. Ponadto środki niewykorzystane w trakcie głosowania uzupełniają pulę środków dla danej dzielnicy w roku kolejnym.

Uniemożliwienie realizacji projektów, które zajęły ostatnie miejsca w głosowaniu. Realizowane powinny być tylko zwycięskie projekty (np. dwa pierwsze), a niewykorzystane środki finansowe powinny uzupełniać przyszłoroczne pule

Zgodnie z zasadami BO, jeśli zwycięski projekt nie wykorzystuje całej puli, realizowane są kolejne projekty, które zdobyły najwięcej głosów i mieszczą się w kwocie pozostałej do dyspozycji dla danej dzielnicy lub miasta. Do realizacji przeznaczane są jednak tylko te projekty, które w głosowaniu osiągną minimalny próg poparcia (50 głosów w przypadku projektu lokalnego oraz 200 głosów w przypadku projektu ogólnomiejskiego). Projekty, które zdobędą niższe poparcie nie zostaną zrealizowane, nawet jeśli w danej dzielnicy lub w puli ogólnomiejskiej pozostaną jeszcze środki finansowe. Ograniczenie realizacji tylko do dwóch pierwszych wybranych projektów byłoby niekorzystne dla mieszkańców. Dzięki aktualnym zasadom więcej potrzeb mieszkańców może zostać zrealizowanych już w danej edycji BO. Kwestia zwiększenia minimalnego progu poparcia powinna być przedmiotem konsultacji społecznych.

Zadania zrealizowane z BO powinny być ogólnodostępne dla wszystkich mieszkańców, nie tylko dla określonych grup (szkoły, przedszkola, zakup wyposażenia dla drużyn sportowych, ośrodków sportowych czy zespołów)

Rodzaj zgłaszanych przez mieszkańców propozycji zadań uwarunkowany jest potrzebami społeczności danej dzielnicy. Potrzeby te dotyczą różnych grup społecznych, w tym np. dzieci, młodzieży, seniorów czy grup zainteresowania - melomanów, rowerzystów, posiadaczy psów, mieszkańców uprawiających sport itd. Placówki oświatowe prowadzone przez miasto mają publiczny charakter, dlatego przyjmuje się, że projekty realizowane w nich spełniają kryterium ogólnodostępności.

Propozycje różnych definicji ogólnodostępności

I. Zmiana w Regulaminie BO pojęcia ogólnodostępności w następujący sposób:

1. Za ogólnodostępne uważa się zadania, które zapewniają możliwości czerpania korzyści z efektów zrealizowanego projektu na równych prawach ogółowi mieszkańców, niezależnie od ich wieku, statusu ekonomicznego, niepełnosprawności, miejsca zamieszkania czy innych czynników społecznych.

2. Spełnienie warunku ogólnodostępności wymaga:

1) w przypadku projektów inwestycyjnych udostępnienia efektów realizacji projektu wszystkim zainteresowanym mieszkańcom przez co najmniej 25 godzin tygodniowo, pomiędzy godz. 8:00-22:00. Efekt realizacji projektu nie będzie udostępniany podmiotom trzecim komercyjnie/odpłatnie przez okres 5 lat od oddania inwestycji do użytkowania.

2) w przypadku projektów miękkich umożliwienia korzystania z efektów realizacji projektu w pełnym zakresie wszystkim zainteresowanym mieszkańcom lub w ramach określonej grupy docelowej (np. młodzież, seniorzy). W przypadku ograniczonej liczby uczestników

projektu konieczne jest przeprowadzenie otwartego naboru z wykorzystaniem ogólnodostępnych środków informacji;

3) w przypadku zakupu wyposażenia – umożliwienia skorzystania z tego wyposażenia zgodnie z jego przeznaczeniem wszystkim zainteresowanym mieszkańcom na równych prawach w godzinach pracy danego podmiotu, a poza tymi godzinami – na zasadach określonych przez ten podmiot;

4) w przypadku realizacji projektów na terenach administrowanych przez jednostki miejskie – efekty realizacji projektów nie mogą służyć jedynie pracownikom oraz osobom korzystającym z oferty danej jednostki w ramach jej podstawowych zadań statutowych.

3. W przypadku zadań, których realizacja miałaby nastąpić na terenie jednostek organizacyjnych miasta Katowice, projekt zadania wymaga wyrażenia zgody dyrektora/kierownika danego podmiotu na realizację zadania wraz ze wskazaniem harmonogramu w jakich godzinach i w jakie dni dany projekt będzie udostępniany zainteresowanym mieszkańcom. Zgoda ta stanowi obligatoryjny załącznik do formularza zgłoszeniowego projektu zadania.

- II. Należy wprowadzić zasady ogólnodostępności wzorując się na mieście Gdyni
- III. Wprowadzić taką definicję ogólnodostępności jaką ma większość dużych miast, czyli z godzinami dostępu mieszkańcom, wszystkim mieszkańcom, a nie tylko uczniom danej szkoły, czy przedszkolakom, do zrealizowanych zadań w placówkach oświatowych
- IV. Zablokowanie możliwości realizacji wniosków wewnątrz placówek oświatowych, z jednoczesnym umożliwieniem realizacji projektów na terenach zewnętrznych tych placówek (np. boisko, plac zabaw) pod warunkiem ich dostępności dla mieszkańców

Propozycje dotyczące zmiany definicji ogólnodostępności wymagają przeprowadzenia konsultacji społecznych.

Ze środków BO nie powinny być finansowane zadania, za których realizację powinno odpowiadać Miasto, np. projekty dotyczące szkół / przedszkoli / żłobków / bibliotek / klubów sportowych / OSP / chodników / napraw / remontów

Budżet Obywatelski, zamiast finansowania szkół i przedszkoli, powinien być przeznaczony na domy kultury, place zabaw, zieleńce, poprawienie infrastruktury na zieleńcach

Ze środków BO powinny być realizowane tylko nowe zadania. Naprawy i remonty już zrealizowanych projektów powinny być finansowane ze środków budżetu miasta

Środki z BO mogą być wydawane jedynie na zadania własne gminy lub powiatu, do których katalogu zaliczyć można ww. działania. Tworząc regulamin BO wyszliśmy z założenia, że zasady BO powinny być takie, aby nie wykluczały żadnej potrzeby zgłoszonej przez mieszkańca, o ile zadanie realizujące tę potrzebę spełnia wymogi prawne i jest możliwe do wykonania. Rodzaj zgłaszanych przez wnioskodawców propozycji zadań uwarunkowany jest potrzebami

społeczności danej dzielnicy. Mieszkańcy głosując wskazują jakie są ich priorytety, czyli które zadania publiczne Miasto powinno zrealizować w pierwszej kolejności. Ograniczanie możliwości zgłaszania zadań publicznych w określonym sektorze jest niezgodne z zasadami procesu i nie jest sprawiedliwe w stosunku do mieszkańców, dla których właśnie one stanowią priorytet.

W każdej dzielnicy, co roku, jeśli jest do tego przestrzeń, powinny być realizowane głównie projekty inwestycyjne, na terenie otwartym i naprawdę dostępnym dla każdego - nie dla garstki. Odwiedzając różne dzielnice widać czego w nich brak.

Rodzaj zgłaszanych i wybieranych przez mieszkańców propozycji zadań uwarunkowany jest potrzebami społeczności danej dzielnicy. Przygotowując ramy prawne dla realizacji procedury BO w Katowicach opieramy się m.in. na zapisach ustawy o samorządzie gminnym. Zasady BO powinny być takie, aby nie wykluczały żadnej potrzeby zgłoszonej przez mieszkańca, o ile zadanie realizujące tę potrzebę spełnia wymogi prawne i jest możliwe do wykonania.

Dużo fajnych projektów, które naprawdę by się przydały mieszkańcom jest odrzucanych | Niektóre, bardziej odważne pomysły zostały skasowane na etapie weryfikacji, więc w tym roku w mojej dzielnicy ciężko mi było wybrać 3 pomysły, które z czystym sercem chciałem wesprzeć

Zgłoszone przez mieszkańców wnioski poddawane są ocenie zarówno formalnej, jak i merytorycznej. Zakres oceny określany jest w zarządzeniu Prezydenta Miasta rozpoczynającym każdą edycję BO. Weryfikacja formalna dotyczy poprawności i kompletności wypełnienia formularza. Kolejny etap, czyli weryfikacja merytoryczna, odbywa się już w komórce urzędu lub w miejskiej jednostce organizacyjnej, w których realizowane są zadania o określonym charakterze. To właśnie na tym etapie sprawdzane są elementy składowe, które decydują czy projekt spełnia warunki umożliwiające jego realizację.

Opinie nie dotyczące procedury Budżetu Obywatelskiego

- Szkoda, że nie ma już Rad Dzielnic, które bardzo pomagały przy przygotowaniu projektu
- Wprowadzenie głosowania w Zielonym Budżecie miasta Katowice - na wzór BO
- Propozycja rozbudowy DK79 do Mysłowic
- Od czasu do czasu zamiana Zielonego Budżetu na budżet edukacyjny
- Wprowadzenie obowiązkowego dostępu mieszkańców do wszystkich boisk szkolnych
- Przede wszystkim więcej planów zagospodarowania terenów zielonych dla mieszkańców, mniej deweloperki

- Powtarzające się projekty dot. dofinansowania imprez kulturalnych, z których korzysta duża liczba mieszkańców, powinny być realizowane poza BO poprzez automatyczne ujęcie w budżecie miasta